

*Досвід роботи
вчителя української мови та літератури
Ярити Олени Миколаївни*

*" Використання інноваційних технологій на
уроках української мови та літератури як засобу
формування творчих здібностей учнів"*

На сучасному етапі розвитку нашої держави гостро постає проблема оновлення й перебудови нашої національної системи освіти «як найбільш важливої ланки у вихованні свідомих громадян Української держави» (Державна національна програма «Освіта»).

Сучасна епоха – це епоха великих змін, інновацій, епоха інтелекту, глобальних перемін.

У наш час змінюються погляди на освіту і процес навчання.

Щоб іти в ногу з часом і постійно задовольняти запити високоерудованих і допитливих учнів, сучасний учитель повинен повсякчас самовдосконалюватися, оскільки залишатися на старих позиціях і зупинятися на досягнутому є неприйнятним.

«Майбутнє наших дітей, майбутнє народу – в руках учителя»

О. ФАДЄЄВ

Майбутнє на уроках української мови та літератури за інноваційними технологіями.

Саме тому мене зацікавила проблема інтерактивних засобів навчання та їх результативність на уроках словесності.

Проблемно-методична тема : **"Впровадження інноваційних технологій як засобу формування творчої особистості на уроках української мови та літератури."**

**"Якщо знання – це новий капітал, то інновації –
нова валюта"**

Кевін Келлі.

Актуальність і перспективність досвіду полягає у :

- Забезпеченні умов для розвитку творчої особистості дитини;
- Сприянні виконання завдань Національної доктрини розвитку освіти;
- Сприянні позитивній мотивації учнів до пізнавальної діяльності, потребі в самопізнанні, самореалізації та самовдосконаленні;
- Дозволить гарантувати досягнення певного стандарту освіти;
- Забезпечити особистісно орієнтовану модель навчання;
- Робити оригінальний підхід до побудови структури сучасного уроку української мови та літератури.

Мета досвіду:

- Створити оптимальні умов для розвитку творчих здібностей дитини на уроках словесності;
- Створити атмосферу співробітництва, взаємодії вчителя та учня;
- Розвивати соціальну та громадянську компетентність дитини.

За основу теоретичної бази використовую працю вітчизняних та зарубіжних вчених таких як: Г. Сазоненко, В.Бондар, А.Горальського, А.Маслоу, Л. Пироженко, К.Баханова, В.Гузєєва, Л. Виготського, О. А. Дубасенюк.

І цих працях я вбачаю основу теоретичних положень теми над якою працюю.

Л. Виготський писав, що творчість - це діяльність людини, спрямована на створення нового: чи то речей зовнішнього світу, чи умовиводів або почуттів, властивих самій людині.

Творчість - це діяльність, яка породжує щось нове, раніше не відоме на основі осмислення вже нагромадженого досвіду та формування нових комбінацій знань, умінь, продуктів.

Серед характерологічних особливостей творчої особистості виділяю:

- відхилення від шаблону;
- оригінальність;
- ініціативність;
- наполегливість;
- високу самоорганізацію;
- працездатність.

Формуванню творчої особистості за допомогою інтерактивних методів навчання сприяє дотримання вчителем під час організації навчальної діяльності таких принципів:

- **принцип розвитку** (передбачає врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів);
- **принцип самодіяльності** (має на меті діяльнісний підхід, за якого учні відчують себе співучасниками навчального процесу, а ідеї вчителя повністю оволодівають ними);
- **принцип самоорганізації** (передбачає спонукання учнів до організації свого робочого місця, планування роботи по виконанню навчального завдання, здійснення самоперевірки).

Стимулюють творчу діяльність учнів вдалий підбір творчих завдань, використання ігрових моментів та ін

Розвитку творчої продуктивної діяльності учнів сприяє використання **технологічної схеми уроку**

Підготовчий етап - вчитель розподіляє матеріал на блоки, до кожного блоку готує 4-5 головних проблемних питань, а щодо кожного питання - опорні конспекти (не більше однієї сторінки).

Кожний конспект містить, як правило, 3-4 ключові слова-поняття.

Урок починають з рейтингового опитування (на основі нових понять), яке триває п'ять хвилин. Оцінюють відповідь за п'ятибальною системою. Максимум балів під час такого опитування - 25. Відповіді мають бути миттєвими, короткими.

За опанування матеріалу блоку виставляють оцінку.

Часто у роботі вчителі – словесники надмірно використовують якусь лише одну найулюбленішу педагогічну технологію, та при цьому не помічаючи її "мінусів", не враховують індивідуальних особливостей своїх учнів, їх бажання працювати саме за нею.

Очевидним є те, що експерименти педагога не приносять очікуваних результатів, і вчитель замість задоволення своєю роботою отримує лише розчарування та повертається до "старої системи". Вважаю, що сучасному педагогові необхідно вибрати те "зерно", що дасть змогу створити свою мініметодику розвитку творчої особистості.

У своїй роботі я користуюся такими заповідями :

- Кожна дитина талановита.
- Кожна дитина має право на помилку.
- Кожна дитина має право на вільний творчий пошук.

ПЕДАГОГ

```
graph TD; A[ПЕДАГОГ] --> B[Філософ]; A --> C[Майстер]; A --> D[Психолог]; B --> E[Віра в життя]; C --> F[Віра в дитину]; D --> G[Віра в себе];
```

Філософ

Майстер

Психолог

Віра в
життя

Віра в
дитину

Віра в
себе

**Створення ситуації успіху,
сприятливих умов для повноцінної
діяльності кожної дитини – основна
мета, що покладена в основу
інноваційних технологій навчання.**

Серед використовуваних мною методів інтерактивного навчання можна назвати такі:

- Асоціативний куш
- Ажурна пилка
- Робота в парах
- Карусель
- Мікрофон
- Мозковий штурм
- Мозаїка

- Аналіз ситуації
- Імітаційні ігри

Мої учні неодноразово здобували перемоги у олімпіадах і конкурсах, працюють над підготовкою науково-дослідницьких робіт МАН.

- Чорна Карина - II місце у олімпіаді з української мови у 2014 році та III місце у 2015, у 2015 році - грамота учасника Конкурсу знавців української мови «Грамотій» для учнівської молоді, який проводив Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна разом із видавництвом «Ранок».
- Волобуєва Анастасія - II місце у 2014 році .
- Стрілець Олег – III місце у 2014 та 2015 роках.
- Бінковський Владислав – I місце у міському конкурсі «Жива вода-ДЕЛЬТА» у 2014 році. Його відкритий лист людям був надрукований у районній газеті «Водолазький вісник».
- Співпраця з ученицею Камінською Кариною при підготовці науково-дослідної роботи на тему : " Антропоніми у романах І.Багряного «Тигролови» та «Маруся Богуславка»", яка посіла III місце у районному етапі конкурсу-захисту (2015).
- Бурлаченко Еліна прийняла активну участь у конкурсі юних журналістів (2017).
- Коротка Поліна - II місце у мовознавчому конкурсі ім. Тараса Шевченка (2015).

**Не навчайте дітей так, як
навчали вас. Вони
народилися в інші часи**